Chương 6

Nội dung:

Câu 1. Vẽ sơ đồ tư duy hệ thống hóa nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa, làm rõ các nội dung cơ bản và ý nghĩa của từng nội dung.

Câu 2. Lập bảng hệ thống hóa nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức và con người, làm rõ các nội dung chủ yếu và liên hệ việc xây dựng con người Việt Nam hiện nay.

1.Vẽ sơ đồ tư duy hệ thống hóa nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa, làm rõ các nội dung cơ bản và ý nghĩa của từng nội dung.

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VĂN HÓA

1. KHÁI NIỆM VĂN HÓA

1. Văn hóa là tất cả những sáng tạo của con người, bao gồm tư tưởng, đạo đức, lối sống, pháp luật, phong tục tập quán, văn học, nghệ thuật...
2. Văn hóa là hoạt động thực tiễn sáng tạo và những giá trị tinh thần, vật chất do hoạt động đó tạo ra.
3. Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển.

2. VỊ TRÍ, VAI TRÒ CỦA VĂN HÓA

1. Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội.
2. Văn hóa vừa là mục tiêu, vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội.
3. Văn hóa soi đường cho quốc dân đi.
4. Văn hóa có vai trò quan trọng trong việc hình thành nhân cách con người, xây dựng con người mới và xã hội mới.

3. BẢN CHẤT CỦA VĂN HÓA

1. Văn hóa mang bản chất nhân văn, vì con người.
2. Văn hóa mang tính dân tộc.
3. Văn hóa mang tính khoa học.
4. Văn hóa mang tính đại chúng.
5. Văn hóa mang tính tiến bộ.

4. NỘI DUNG CƠ BẢN TRONG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VĂN HÓA

1. Xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.
2. Xây dựng con người mới XHCN.
3. Kết hợp, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại.
4. Phát huy vai trò của các chủ thể văn hóa (Đảng, Nhà nước, nhân dân, trí thức, văn nghệ sĩ, thanh niên...)
5. Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh.

5. MỐI QUAN HỆ GIỮA VĂN HÓA VỚI CHÍNH TRỊ, KINH TẾ, XÃ HỘI

1. Văn hóa gắn bó mật thiết với chính trị, kinh tế và xã hội.
2. Văn hóa là một mặt trận, là lĩnh vực hoạt động đặc biệt của chính trị, kinh tế, xã hội.
3. Phát triển văn hóa phải đồng bộ với phát triển kinh tế và thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội.

6. CON NGƯỜI - CHỦ THỂ VÀ MỤC TIÊU CỦA VĂN HÓA

1. Con người là chủ thể sáng tạo ra văn hóa.
2. Con người là đối tượng hưởng thụ các giá trị văn hóa.
3. Xây dựng con người có nhân cách, đạo đức, trí tuệ, lối sống lành mạnh, có lý tưởng XHCN.
4. Vì con người, phục vụ con người, nâng cao đời sống tinh thần và hạnh phúc của con người.

7. XÂY DỰNG, PHÁT TRIỂN NỀN VĂN HÓA VIỆT NAM

1. Xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.
2. Kế thừa và phát huy truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc.
3. Tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại trên tinh thần độc lập, tự chủ, có chọn lọc.
4. Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ.
5. Kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại.

8. BẢO VỆ NỀN VĂN HÓA

1. Bảo vệ nền văn hóa dân tộc trước những âm mưu, thủ đoạn "diễn biến hòa bình" trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa.
2. Đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch.
3. Giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc.
4. Xây dựng "lá chắn" văn hóa của dân tộc.

2. Hệ thống hóa nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức và con người, làm rõ các nội dung chủ yếu và liên hệ việc xây dựng con người Việt Nam hiện nay.

NỘI DUNG	TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH	NỘI DUNG CHỦ YẾU	LIÊN HỆ XÂY DỰNG CON NGƯỜI VIỆT NAM HIỆN NAY
1. Vai trò của đạo đức	Đạo đức là gốc của người cách mạng	Hồ Chí Minh khẳng định đạo đức là nền tảng, là sức mạnh của người cách mạng. Người cho rằng: ***"Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo"***. Người cách mạng phải có đạo đức cách mạng mới hoàn thành được nhiệm vụ.	Hiện nay cần chú trọng giáo dục đạo đức, lý tưởng sống cho thế hệ trẻ; xây dựng đội ngũ cán bộ có phẩm chất đạo đức, chống suy thoái tư tưởng, đạo đức, lối sống.
2. Chuẩn mực đạo đức cách mạng	Trung với nước, hiếu với dân	Đây là phẩm chất đạo đức quan trọng hàng đầu. *"Trung với nước"* là trung thành với mục tiêu độc lập dân tộc và CNXH; *"hiếu với dân"* là hết lòng phục vụ nhân dân, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân.	Mỗi công dân cần có tinh thần yêu nước, trách nhiệm với xã hội; cán bộ phải gần dân, vì dân phục vụ.
	Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư	• **Cần:** lao động siêng năng, có kế hoạch, sáng tạo. • **Kiệm:** tiết kiệm sức lao động, thời gian, tiền của dân và nước. • **Liêm:** trong sạch, không tham lam. • **Chính:** ngay thẳng, đúng đắn. • **Chí công vô tư:** đặt lợi ích cách mạng, nhân dân lên trên hết.	Sinh viên cần chăm chỉ học tập, sống tiết kiệm, trung thực, có trách nhiệm; cán bộ phải chống tham nhũng, lãng phí, lợi ích cá nhân.
	Thương yêu con người, sống có nghĩa có tình	Hồ Chí Minh yêu cầu phải có tình yêu thương rộng lớn đối với con người, nhất là những người lao động, người nghèo khổ, bị áp bức. Tình thương yêu phải chân thành và thể hiện bằng hành động cụ thể.	Cần xây dựng lối sống nhân ái, đoàn kết, giúp đỡ cộng đồng; chống lối sống vô cảm, ích kỷ.
	Tinh thần quốc tế trong sáng	Đó là tinh thần đoàn kết quốc tế vô sản, đoàn kết với nhân dân lao động và các dân tộc bị áp bức trên thế giới vì hòa bình, công lý và tiến bộ xã hội.	Việt Nam cần chủ động hội nhập quốc tế, hợp tác hữu nghị với các quốc gia nhưng vẫn giữ vững độc lập dân tộc và bản sắc văn hóa.
3. Nguyên tắc xây dựng đạo đức	Nói đi đôi với làm	Lời nói phải thống nhất với hành động; cán bộ, đảng viên phải nêu gương trước quần chúng.	Mỗi người cần sống trung thực, có trách nhiệm với lời nói và việc làm của mình.
	Xây đi đôi với chống	Xây dựng đạo đức mới phải đồng thời chống chủ nghĩa cá nhân, tham ô, lãng phí, quan liêu và các thói hư tật xấu.	Đấu tranh với các biểu hiện tiêu cực trong xã hội và trên môi trường mạng; xây dựng lối sống văn minh.
	Tu dưỡng đạo đức suốt đời	Đạo đức cách mạng không tự nhiên có mà phải rèn luyện thường xuyên, bền bỉ trong suốt cuộc đời.	Thanh niên cần thường xuyên tự học, tự rèn luyện và hoàn thiện nhân cách.
4. Tư tưởng Hồ Chí Minh về con người	Con người là mục tiêu và động lực của cách mạng	Hồ Chí Minh coi con người là vốn quý nhất; mọi hoạt động cách mạng đều nhằm giải phóng con người và do con người thực hiện.	Phát huy nguồn lực con người Việt Nam trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.
	Chiến lược "trồng người"	Xây dựng con người là nhiệm vụ chiến lược lâu dài; cần giáo dục con người phát triển toàn diện cả đức, trí, thể, mỹ.	Đổi mới giáo dục theo hướng phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực; xây dựng thế hệ trẻ có tri thức, đạo đức và tinh thần cống hiến.

Tóm tắt

- Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức và con người khẳng định đạo đức là nền tảng, là “gốc” của người cách mạng. Người đề ra các chuẩn mực đạo đức như: trung với nước, hiếu với dân; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; yêu thương con người; có tinh thần quốc tế trong sáng. Đồng thời, Hồ Chí Minh nhấn mạnh các nguyên tắc xây dựng đạo đức gồm: nói đi đôi với làm, xây đi đôi với chống và tu dưỡng đạo đức suốt đời.
- Về con người, Hồ Chí Minh coi con người là vốn quý nhất, vừa là mục tiêu vừa là động lực của cách mạng. Người đặc biệt đề cao chiến lược “trồng người”, chú trọng giáo dục và bồi dưỡng con người phát triển toàn diện về đức, trí, thể, mỹ. Những tư tưởng đó có ý nghĩa quan trọng trong việc xây dựng con người Việt Nam hiện nay có đạo đức, tri thức, trách nhiệm và khả năng hội nhập quốc tế.

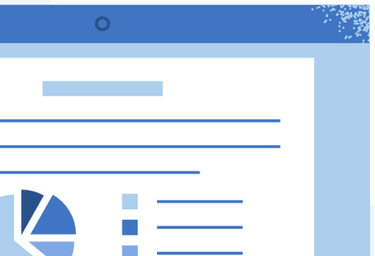

Thank You